

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatteuppbörd samt 5 b § i lagen om skattetillägg och förseningsränta

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatteuppbörd samt 5 b § i lagen om skattetillägg och förseningsränta (RP 39/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Pertti Nieminen, finansministeriet
- ledande skattesakkunnig Henna Ritari, Skatteförvaltningen
- skatteexpert Tiina Ruohola, Finlands näringsliv rf
- skatteexpert Jukka-Pekka Hellman, Företagarna i Finland rf
- chef för juridiska ärenden Kati Hannikainen, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Finlands Kommunförbund
- Finanssiala ry
- Mikro- och ensamföretagare rf
- Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf.

Inga anmärkningar av

- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Betänkande FiUB 5/2025 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om skatteuppbörd samt lagen om skattetillägg och förseningsränta ändras.

Syftet med propositionen är att förtydliga användningen av inbetalningar och återbäringar av skatt till betalning av skatt. Företagens administrativa börda i anslutning till betalning av skatter och utredning av betalningssituationen ska minska.

Det föreslås att de bestämmelser som gäller riktande av inbetalningar i lagen om skatteuppbörd preciseras så att betalaren i större utsträckning än för närvarande kan rikta inbetalningarna till betalning av en skattskyldigs alla skatter. Genom de föreslagna ändringarna kan företag i aktiebolagsform och andra samfund betala skatt med hjälp av ett enda referensnummer. Det föreslås att en inbetalning ska användas som betalning av skatt på förfallodagen och enligt förfallodag från den äldsta till den senaste. En oanvänd inbetalning ska på begäran återbetalas till den skattskyldige. För skatter som är föremål för indrivningsåtgärder, till exempel betalningsarrangemang, ska inbetalningen riktas med ett separat referensnummer.

De nuvarande bestämmelserna om riktande av inbetalningar till betalning av skatter inom ett visst skatteslag föreslås förbli oförändrade och vara det primära sättet för fysiska personer att rikta inbetalningar av skatt. Enligt förslaget ska även fysiska personer som bedriver näringsverksamhet och jord- och skogsbruk rikta inbetalningar av skatter på samma sätt som för närvarande.

I bestämmelserna om användning av skatteåterbäring till betalning av skatt föreslås ändringar för att avhjälpa oklarheter som föranleds av användningen av återbäring för betalning av skatt. För att minska användningen av återbäring föreslås det i propositionen att de disponibla inbetalningarna ska användas till betalning av skatt före skatteåterbäringarna. Regleringen ska också förtydligas så att en inbetalning som betalats på skattens förfallodag ska användas till betalning av skatt före skatteåterbäringarna.

Det föreslås ändringar som förtydligar användningen av inbetalningar och återbäringar av skatt som ska anmälas och betalas på eget initiativ. En inbetalning som riktats till skatt som betalas på eget initiativ ska inte användas för skatter av andra skatteslag som förfallit till betalning vid utgången av betalningsmånaden, utan först när den oanvända inbetalningen återbetalas på den skattskyldiges begäran. För att göra användningen av återbäringar enhetligare ska återbäringar av skatt som betalas på eget initiativ användas till betalning av förfallna skatter inom alla skatteslag, och det nuvarande företrädet för skatt som betalas på eget initiativ ska slopas vid användningen av återbäring. Det föreslås att tidpunkten för användning av återbäring av skatt som betalas på eget initiativ ändras så att en återbäring som är föremål för Skatteförvaltningens kontrollåtgärd kan användas till betalning av förfallen skatt först när kontrollåtgärden har avslutats.

Den krediteringsränta som beräknas på en inbetalning som använts till betalning av skatt ska slopas för att minska den administrativa bördan.

Betänkande FiUB 5/2025 rd

För att främja elektroniska förfaranden ska det sammandrag som beskriver betalningssituationen för skatter inte längre på begäran sändas per post till de skattskyldiga som omfattas av elektronisk delgivning av sammandrag.

I lagen om skatteuppbörd föreslås dessutom vissa andra ändringar som gör förfarandet för skatteuppbörd smidigare.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft i november 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Genom propositionen genomförs ändringar som gör skatteuppbörden smidigare och främjar digitalisering i enlighet med regeringsprogrammet. Målet för de föreslagna ändringarna av lagen om skatteuppbörd är att skapa klarhet i betalningen av skatt samt användningen av inbetalningar och återbäringar till betalning av skatter. Propositionen syftar till att minska den extra administrativa börda och de kostnader som utredning av inbetalningar av skatter och användning av dem orsakar skattskyldiga. Målet är också att minska utredningsarbetet relaterat till skatteuppbörd och behovet av rådgivning inom Skatteförvaltningen.

De ändringar som siktar på att göra skatteuppbördsförfarandena smidigare ska ske stegvis för att säkerställa genomförandet av reformerna. Förslaget till upphävande av bestämmelsen om kvarhållande av återbäring i 28 § i lagen om skatteuppbörd har överlämnats till riksdagen för behandling i mars 2025 som en del av regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändringar av inkomstskattelagen och vissa andra skattelagar (RP 17/2025 rd, FiUB 4/2025 rd).

Utifrån erfarenheterna av det nuvarande uppbördsförfarandet har den flexibla användningen av inbetalningar och återbäringar ökat oklarheten i fråga om betalning av skatter. Det finns flera orsaker till att förfarandet är komplicerat, står det i propositionen. I synnerhet skattskyldiga som ska betala flera skatteslag upplever att de olika användningsordningarna för inbetalningar är svåra att förstå. Även användningen av återbäringar till betalning av skatter i den nuvarande omfattningen har gjort det svårare att följa upp inbetalningarna och betalningsläget. Den oklara och svårhanterliga helheten har orsakat problem i företagens bokföring och ökat skattskyldigas administrativa börda.

De ändringar som föreslås i propositionen är tekniska. Ett mål är att ändra uppbördsförfarandet för att i högre grad än i dag införa ett förfarande där betalaren riktar inbetalningar till betalning av alla skatter med ett enda referensnummer. Då minskar felen i betalningarna och det blir lättare att använda inbetalningarna för att betala skatter. Avsikten är att ändringen i sättet att rikta betalningarna i allt väsentligt ska genomföras genom anvisningar från Skatteförvaltningen. Användningen av ett enda referensnummer i större utsträckning än tidigare förutsätter också ändringar i vissa bestämmelser om riktande av betalningar i lagen om skatteuppbörd. Alla skattskyldiga ska enligt

Betänkande FiUB 5/2025 rd

propositionen fortfarande ha samma rätt att rikta en inbetalning till betalning av ett visst skatteslag med ett skatteslagsspecifikt referensnummer. Fysiska personer och dödsbon hänvisas till att betala skatter med skatteslagsspecifika betalningar precis som i dag. Ändringen av betalnings sättet ska i detta skede inte heller i Skatteförvaltningens betalningsanvisning utsträckas till näringsidkare eller yrkesutövare eller jord- och skogsbruksidkare.

I propositionen föreslås dessutom ändringar bland annat i den allmänna användningsordningen för betalningar och återbärningar, behandlingen av betalningar och återbärningar av skatter som betalas på eget initiativ, krediteringsräntan på betalningar samt postning av sammandrag.

Sammantaget anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är angelägna.

Även sakkunniga har i huvudsak välkomnat de föreslagna ändringarna. Det har bland annat ansetts viktigt att de skattskyldiga fortfarande har möjlighet att använda referensnummer enligt skatteslag. Vissa frågor som lyftes fram under sakkunnigutfrågningen behandlas nedan separat i korthet.

Postning av sammandrag

I propositionen föreslås det att sammandrag av skattebetalningssituationen inte längre på begäran ska skickas på papper till de skattskyldiga som omfattas av obligatorisk elektronisk delgivning av sammandrag. Ändringen minskar Skatteförvaltningens kostnader för postning av sammandrag på papper och främjar användningen av e-tjänster. Skattskyldiga som i nuläget omfattas av obligatorisk elektronisk delgivning av sammandrag kan på begäran också få sammandraget på papper. Delgivning av sammandrag på papper inverkar inte på den tidpunkt när en skattskyldig som omfattas av obligatorisk elektronisk delgivning anses ha fått kännedom om sammandraget.

Vid utskottets sakkunnigutfrågning har det i sig ansetts motiverat att slopa onödig papperspost, men det har dock framförts att möjligheten att begära att sammandraget sänds per post bör finnas kvar för att kunna användas i exceptionella situationer. I anslutning till detta har det bland annat hänvisats till situationer där företagarnas digitala färdigheter inte möjliggör elektronisk kommunikation.

Förslaget enligt propositionen påverkar inte de fysiska personer och dödsbon som med stöd av lagen om skatteuppbörd delges sammandraget per post. I fråga om fysiska personer och dödsbon omfattas privata näringsidkare och jordbruksföretagare som hör till arbetsgivarregistret eller registren över mervärdesskattskyldiga av elektronisk delgivning liksom även de fysiska personer som har gett sitt samtycke till elektronisk delgivning. Till andra fysiska personer och dödsbon sänds sammandraget per post. Elektronisk delgivning omfattar inte fysiska personer och dödsbon vars enda mervärdesskattepliktiga verksamhet är skogsbruk. Fysiska personer eller dödsbon som endast bedriver småskalig affärsverksamhet eller betalar lön tillfälligt behöver inte anmäla sig till registret över mervärdesskattskyldiga eller arbetsgivarregistret. Att bedriva näringsverksamhet mer än i liten skala kan i dagens samhälle i praktiken anses förutsätta en viss digital kompetens, bedömer regeringen i propositionen. Detsamma gäller situationer där näringsverksamhet börjar bedrivas i bolagsform.

Betänkande FiUB 5/2025 rd

Utskottet anser att förslaget att slopa möjligheten att på begäran få sammandrag per post inte kan anses oskäligt i fråga om de näringsidkare som med stöd av 71 § i den gällande lagen om skatteuppbörd omfattas av elektronisk delgivning, med beaktande av att sammandraget lätt kan fås i Skatteförvaltningens e-tjänst MinSkatt.

I propositionen står det att Skatteförvaltningen avser att utveckla MinSkatt så att betalningssituationen ska framgå tydligare än i dag. Utskottet anser det viktigt att man i detta utvecklingsarbete också beaktar de aktörer som inte har goda digitala färdigheter.

Korrigerings av fel i uppbördsförfarandet

Sakkunniga har lyft fram den föreslagna ändringen i 72 § 3 mom. i lagen om skatteuppbörd, som gäller korrigerings av fel. Det har påpekats att det är oklart dels med stöd av vilken reglering felet ska korrigeras på yrkande av den skattskyldige, dels huruvida felet alltid ska korrigeras på yrkande av den skattskyldige.

Till denna del konstaterar utskottet att bestämmelser om korrigerings av fel i uppbördsförfarandet finns i 72 § i lagen om skatteuppbörd. Om saken inte har avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär och något annat inte följer av 34 §, ska Skatteförvaltningen enligt 72 § 1 mom. på eget initiativ eller på yrkande av den skattskyldige eller den som ansvarar för skatten korrigeras ett fel som har uppstått vid uppbördsförfarandet omedelbart efter det att felet har upptäckts. I 3 mom. i den gällande paragrafen föreskrivs det om undantag från huvudregeln enligt 1 mom. i fråga om ringa fel. I den nu aktuella propositionen föreslås det att ordalydelsen i 3 mom. preciseras så att Skatteförvaltningen på eget initiativ kan lämna ett fel okorrigerat om felet är ringa och om det inte är till direkt ekonomisk skada för den skattskyldige. När den skattskyldige yrkar korrigerings av ett fel tillämpas 1 mom. i den paragrafen. För tydlighetens skull konstaterar utskottet att det i propositionen inte föreslås någon ändring i 1 mom. och att avsikten inte heller har varit att särskilt föreskriva om att felet alltid ska korrigeras på yrkande av den skattskyldige, till skillnad från vad som framfördes vid utfrågningen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 39/2025 rd utan ändringar.

Betänkande FiUB 5/2025 rd

Helsingfors 3.6.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
medlem Markku Eestilä saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Aki Lindén sd
medlem Mika Lintilä cent
medlem Laura Meriluoto vänst
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Sanna Antikainen saf
ersättare Mikko Lundén saf
ersättare Lauri Lyly sd
ersättare Saku Nikkanen sd
ersättare Ville Väyrynen saml.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.